

Republika e Kosovës – Republika Kosova
Paneli Zgjedhor për Ankesa dhe Parashtrësa
Izborni Panel za Žalbe i Predstavke

Pravilo Br. 02/2015

PRAVILA I PROCEDURE

Izbornog Panela za Žalbe i Predstavke

Izborni Panel za Žalbe i Predstavke (u daljnjem tekstu: “IPŽP”), znači nezavisan organ odgovoran za odlučivanje u vezi sa predstavkama i žalbama vezanim za izborni proces.

U skladu sa ovlašćenjem datim od strane Skupštine Republike Kosova o izmenama i dopunama zakona br. 03/L-073 Zakona o Opštim Izborima u Republici Kosova u Zakonu Br. 03/L-256, i Zakona o Lokalnim Izborima u Republici Kosova (Zakon Br. 03/L-072), gde su svi uključeni u ova pravila i procedure i njihov su deo, kao što je prikazano na sveukupan način,

U nastavku donosi pravila i procedure (u daljnjem tekstu: “pravila”):

Opšte Odredbe

Član 1 Svrha

- 1.1 Ovim se pravilnikom definiše razvijanje procedura u vezi sa žalbama podnetim od strane političkih subjekata, kandidata i svih osoba čija su prava navodno povređena tokom izbornog procesa predviđena zakonom i izbornim pravilima.

Član 2 Definicije

Izrazi upotrebljeni u ovom pravilu imaju ova značenja:

- 2.1 “Žalba” – podrazumeva regularno pravno sredstvo podneto pisanim putem od strane osobe koja ima zakonski interes ili čija su prava oštećena tokom izbornog procesa.
- 2.2 “Žalba na odluku” – podrazumeva regularno pravno sredstvo protiv prvostepenih odluka.
- 2.3 “Rok” – podrazumeva vremensko razdoblje u kojem se treba završiti ili se može završiti određena proceduralna radnja.
- 2.4 “Novčana kazna” – podrazumeva iznos novca za povredu zakonskih odredbi Zakona Br. 03/L-073 o Opštim Izborima u Republici Kosova, izmenjenog i dopunjenog Zakonom Br. 03/L-256, i Zakona Br.03/L-072, o Lokalnim Izborima u Republici Kosova.
- 2.5 “IPŽP” – podrazumeva Izborni panel za žalbe i predstavke, nezavisni organ koji je odgovoran za odlučivanje o žalbama i predstavkama u vezi sa izbornim procesom.
- 2.6 “CIK” – podrazumeva Centralnu Izbornu Komisiju, nezavisan organ koji administrira izbore.

- 2.7 “Predstavka” – podrazumeva žalbe, žalbe na odluke kao i sve druge pisane spise koji se podnose u IPŽP.
- 2.8 “Procedura” - podrazumeva pravila o organizaciji po kojima se definišu delatnosti učesnika u procesu pri IPŽP-u.
- 2.9 “Sednica” – podrazumeva sastanak članova panela za odlučivanje o određenom pitanju koje se odnosi na izborni proces.
- 2.10 “Sankcija” – podrazumeva kaznenu meru za povrede zakonskih odredbi i pravila o kategorizaciji sankcionisanja i novčanih kazni vezanih za izborni proces.

Član 3 **Polje delovanja**

- 3.1 Svi politički subjekti, i lice koje ima zakonski interes, predpostavlja se da su upoznati sa zakonom o izbornom procesu koji je na snazi, uključujući sva izborna pravila i procedure.
- 3.2 IPŽP se sastoji od deset (10) članova, ubrajajući predsedavajućeg koji je iz redova sudija Vrhovnog Suda Kosova i ostalih članova koji dolaze iz redova sudija Apelacionog Suda i iz redova sudija Osnovnih Sudova Kosova. IPŽP se može sastajati u odvojenim sednicama sastavljenim od najmanje tri (3) člana. Predsedavajući IPŽP-a odlukom imenuje predsedavajućeg sednice i članove panela koji donose odluke. O pitanjima posebne važnosti Predsedavajući IPŽP-a može oformiti jedan panel koji bi se sastajao od devet (9) članova panela IPŽP-a.
- 3.3 Članovi IPŽP-a će obavljati svoje zadatke oslanjajući se na principe: efikasnosti, objektivnosti, nepristrasnosti, i poverljivosti u odnosu na primljene informacije.
- 3.4 Predsedavajući svakog panela određivaće sednice po potrebi i izdavaće zadatke Sekretarijatu IPŽP-a na osnovu člana 123.3 Zakona o Opštim Izborima u Republici Kosova (Zakon Br. 03/L-256). Panel razmatra i istražuje sve relevantne dokaze i omogućuje sednice saslušanja u slučaju kada smatra da je to potrebno.
- 3.5 Paneli donose sve odluke sa većinom glasova. U hitnim okolnostima, Predsedavajući IPŽP-a ili njegov/njen izaslanik i jedan član odgovarajućeg panela mogu donositi odluke u ime IPŽP-a, nakon konsultacije sa ostalim članovima IPŽP-a, ako za to postoji mogućnost. U takvim okolnostima, takva se odluka smatra kao odluka IPŽP-a.
- 3.6 Radni jezici IPŽP-a biće u skladu sa Zakonom o upotrebi jezika, Zakon Br. 02/L-37 o upotrebi jezika u Republici Kosova.

- 3.7 IPŽP može zahtevati od trećih stranaka, koje su dužne pružiti IPŽP-u saopštenja, dokumente, izjave, presude ili bilo koji drugi službeni materijal za potrebe odlučivanja o određenim pitanjima (slučajevima).
- 3.8 IPŽP može tretirati predatu žalbu kao žalbu na odluku, u slučajevima kada smatra da će se predata žalba ispravnije tretirati kao žalba na odluku i obrnuto.
- 3.9 Na osnovu člana 116.2 Zakona o Opštim izborima u Republici Kosova (Zakon Br. 03/L-256), IPŽP može zahtevati bilo kakvu vrstu pomoći i informacije od kosovskih institucija, kad god smatra da je to neophodno.
- 3.10 Davanje lažnih informacija, svedočenja ili izjava IPŽP-u od strane nekog lica, entiteta organizacije ili upravnog izbornog organa biće istraženi *ex officio* od strane IPŽP-a i mogu biti sankcionisani od strane IPŽP-a na osnovu članova 29.9 i 119.6 Zakona o Opštim Izborima u Republici Kosova (Zakon Br. 03/L-256).
- 3.11 Slučajevi individualnih odgovornosti tokom izbornog procesa koji su kažnjivi prema Krivičnom Zakonu Republike Kosova, proslediće se iz IPŽP-a u kancelariju Državnog Tužioca Republike Kosova.
- 3.12 Sve žalbe koje se odnose na nepravilnosti i povrede od strane medija tokom izborne kampanje, IPŽP prosleđuje na odlučivanje Nezavisnoj Komisiji za Medije (NKM) na osnovu člana 51.2 Zakona o Opštim Izborima u Republici Kosova (Zakon Br. 03/L-256) ZOI.
- 3.13 Izmena ovih pravila i procedura obavlja se sa većinom glasova svih članova IPŽP-a.

SEKRETARIJAT IPŽP-a

Član 4

Uslovi za predavanje žalbi

- 4.1 IPŽP-u pri vršenju svojih odgovornosti i funkcija pomaže Sekretarijat, u skladu sa članom 123 Zakona o Opštim Izborima u Republici Kosova (Zakon Br.03/L-256).

ŽALBE

Član 5

- 5.1 Žalbe se mogu predati direktno u sedište IPŽP-a u Prištini ili putem pošte.
- 5.2 IPŽP će smatrati da je žalba podneta na dan prijema žalbe na gore spomenutom mestu, ili ako je poslata poštom, na dan kada je overena u pošti.
- 5.3 Žalbe u vezi sa izbornim procesom za dan glasanja podnose se u IPŽP u roku od dvadeset i četiri (24) časa od trenutka zatvaranja biračkog centra, (član 119.1 zakona o opštim izborima u Republici Kosova, zakon br. 03/L-256).

- 5.4 Žalbe u vezi sa administracijom prebrojavanja u Centru za Prebrojavanje i Rezultate trebaju se pismeno predati u IPŽP unutar vremenskog roka od 24 časa od trenutka kada podnosilac žalbe primeti navodni prekršaj, na osnovu člana 105.1 Zakona o Opštim Izborima u Republici Kosova (Zakon Br. 03/L-256).
- 5.5 Za sva pitanja koja se direktno ne dotiču glasova i prebrojavanja, žalba se treba predati u IPŽP u roku od dvadeset i četiri (24) časa od navodne povrede.
- 5.6 Žalbe se trebaju pismeno dostaviti i trebaju biti potpisane od strane podnosioca žalbe ili u njegovo ime od strane ovlašćenog. U slučajevima kada je podnosilac žalbe politička partija, koalicija, građanska inicijativa ili bilo koje drugo pravno lice, žalba treba biti potpisana od strane ovlašćenog predstavnika tog pravnog lica kako je to određeno, u slučajevima gde je to moguće, bilo kojim zakonskim odredbama na snazi.
- 5.7 Žalbene stranke trebaju upotrebiti pripremljeni obrazac za njihove žalbe, kad god je to moguće. Obrasci za ulaganje žalbi mogu se preuzeti u sedištu IPŽP-a ili se mogu odštampati sa web stranice IPŽP-a. Takođe će, na dan izbora, obrazac za ulaganje žalbi biti dostupan na svim odgovarajućim biračkim mestima. Sve žalbe trebaju sadržati najmanje sledeće informacije:
- ime, adresu i kontakt informacije o podnosiocu žalbe;
  - jedan detaljni opis, uključujući datum, vreme i mesto navodnog prekršaja;
  - detalje u vezi bilo kakvog dokaza i kopije bilo kakvih relevantnih dokumentacija ili drugih dokaza u posedu podnosioca žalbe ili uputstva gde se mogu naći dokazi, u slučajevima kad isti nisu u posedu podnosioca žalbe; i
  - uverenje od strane žalbene stranke vezano za istinitost sadržaja žalbe.

U slučajevima kad je to moguće, u žalbi se treba naglasiti:

- ime, adresa i kontakt informacije (ako su dostupne) o navodnom prekršiocu;
  - imena, adrese i kontakt informacije (ako su dostupne) o bilo kom svedoku.
- 5.8 Izveštaji na osnovu članova 80.3 i 85.1 Zakona o Opštim Izborima u Republici Kosova (Zakon Br. 03/L-256) smatraće se kao žalbe i uzeće se u obzir kao takve od strane IPŽP-a.
- 5.9 IPŽP prima sve dostavljene žalbe u skladu sa zakonom br. 02/L-37 o upotrebi jezika u Republici Kosova.

Član 6

Razmatranje žalbi

- 6.1 Svaka žalba će se nakon predavanja u IPŽP označiti sa brojem protokola i biće deo predmeta i stalnog registra IPŽP-a.
- 6.2 Do donošenja glavne odluke, za razmatranje žalbe stranke mogu povući ranije podnetu žalbu.
- 6.3 Žalba koja ne ispunjava kriterijume predviđene članom 5.7 ovih pravila, vraća se žalbenoj strani na ispravku i dopunu u roku od dvadeset i četiri (24) časa. Žalba će se smatrati povučenom ukoliko se dostavi ponovi u IPŽP u predviđenom roku, a ukoliko se dostavi neprepravljena, odnosno nedopunjena, žalba će se odbaciti.
- 6.4 Žalbe koje su nedozvoljene i koje su neblagovremene, IPŽP ih svojom odlukom odbacuje.
- 6.5 IPŽP sa odlukom usvaja-odbija žalbe u skladu sa zakonskim odredbama.
- 6.6 U slučajevima kada IPŽP smatra da je žalba ispravna, stranka protiv koje je žalba podneta, obaveštava se i sugeriše joj se da ima pravo da odgovori na žalbu u roku od dvadeset i četiri (24) časa od trenutka primanja žalbe zajedno sa dokazima.
- 6.7 Stranka koju je IPŽP obavestio da je protiv nje podneta žalba, može preduzeti sanacione mere u roku određenom od strane IPŽP-a od dvadeset i četiri (24) časa od prijema naloga za sanaciju.

Član 7

Predavanje odgovora na žalbu

- 7.1 Stranka protiv koje je žalba podneta može predati odgovor u IPŽP. Odgovor se mora dostaviti u IPŽP u roku koji je naznačen u obaveštenju.
- 7.2 Odgovor na žalbu se treba pismeno dostaviti i potpisati od strane stranke protiv koje je podneta žalba ili u njeno ime od strane ovlašćenog. U slučajevima kada je stranka protiv koje je podneta žalba politička partija, koalicija, građanska inicijativa, odgovor na žalbu treba potpisati njihov ovlašćeni predstavnik.
- 7.3 Odgovor treba sadržati sledeće informacije:
  - (a) ime, adresu i kontakt informacije o stranci protiv koje je podneta žalba;
  - (b) odbranu protiv navodnog prekršaja, priznanje da je stranka protiv koje je podneta žalba počinila prekršaj ili izjavu da ili ukoliko se opisana aktivnost u žalbi desila, da ta aktivnost ne predstavlja prekršaj; i

- (c) uverenje od stranke protiv koje je podneta žalba vezano za verodostojnost odgovora.

U slučajevima kada je to moguće, u odgovoru treba predstaviti:

- (d) detalje oko bilo kakvog dokaza i kopije bilo kakvih relevantnih dokaza ili dokumentacije;
- (e) ime, adresu i kontakt informacije o bilo kojem svedoku; i
- (f) svaku drugu važnu informaciju.

- 7.4 Odgovor se može dostaviti direktno u sedište IPŽP-a u Prištini ili putem pošte.
- 7.5 Za nedostavljanje odgovora na žalbu kao i za odgovore koji ne budu dostavljeni na vreme, to neće predstavljati prepreku da IPŽP odluči u vezi sa žalbom.

Član 8

Odluke o žalbama

- 8.1 Za žalbe u vezi sa administracijom prebrojavanja u Centru za Prebrojavanje i Rezultate odlučuje se u roku ne dužem od sedamdeset i dva (72) časa od trenutka prijema žalbe u centralnom sedištu IPŽP-a, na osnovu člana 105.3 Zakona o Opštim Izborima u Republici Kosova (Zakon Br. 03/L-256).
- 8.2 Osim ukoliko je određen neki drugi rok, za žalbu će se odlučiti što je pre moguće, nakon stvaranja činjeničnih osnova o donošenju odluke.
- 8.3 U cilju olakšavanja pri razmatranju žalbi, predsedavajući panela može odlučiti da ujedini žalbe koje u sebi sadrže slična pitanja, i te se žalbe tretiraju sa jednom odlukom.
- 8.4 Paneli mogu odbaciti žalbu ili grupu žalbi koje nisu u skladu sa zakonskim odredbama i izbornim pravilima n snazi ili one žalbe koje po njihovom mišljenju ne predstavljaju slučaj *prima facie*.
- 8.5 Panel koji odlučuje, samo kada smatra to neophodnim i opravdanim, može početi istragu u vezi sa pitanjima žalbe, ali nije obavezan to uraditi.
- 8.6 Po službenom zadatku, paneli mogu održavati sednice saslušanja koje će se održavati na način za koji panel smatra da je ispravan. Panel može održavati saslušanja zatvorenog tipa ili može izostaviti sa te sednice ili sa bilo kog njenog dela bilo koje lice ili grupu lica, u slučajevima kad panel smatra da se zbog javnog reda ili sigurnosne situacije bilo kojih od uključenih stranaka može zahtevati donošenje takve odluke.

- 8.7 Tokom održavanja sednice saslušanja, panel može:
- (a) zahtevati od svakog lica dolazak i predstavljanje dokaza koji mogu pomoći panelu u donošenju odluke;
  - (b) omogućiti svedocima da svedoče pod zakletvom ili na neki drugi način;
  - (c) zahtevati i prihvatiti relevantne dokaze koje panel smatra potrebnim.
- 8.8 Panel može razmatrati sve relevantne dokaze dostavljene na vreme. Oslanjajući se na ove dokaze i na ostale dokaze koje panel može uzeti u obzir, paneli priznaju žalbu u slučajevima kada su tvrdnje dobro osnovane. Paneli odbacuju žalbe koje ne ispunjavaju ovaj standard. Odgovornost o iznošenju dokaza je na strani stranke koja podnosi žalbu. Paneli mogu razmatrati, na osnovu službenog zadatka, ostale relevantne dokaze ali nisu obavezni tako postupiti.
- 8.9 U slučaju određivanja sankcija ili novčanih kazni, paneli obezbeđuju da sankcionisanje bude u skladu sa počinjenim prekršajem.
- 8.10 Odluke IPŽP-a u vezi sa žalbama trebaju se pismeno sastaviti i trebaju sadržati jasan dispozitiv i obrazloženje o proverenom činjeničnom stanju kao i odgovarajuće odredbe za upotrebu proceduralnog i materijalnog prava, i te se odluke dostavljaju strankama u rokovima određenim članom 118.2 Zakona o Opštim Izborima u Republici Kosova (Zakon Br. 03/L-256).
- 8.11 Odluke IPŽP-a biće objavljene u skladu sa Zakonom o upotrebi jezika, Zakon Br. 02/L-37. Sve odluke će biti dostupne javnosti putem web stranice IPŽP-a.

Član 9 **Poštivanje odluka Panela**

- 9.1 IPŽP može delovati na osnovu službenog zadatka u slučaju nesprovođenja korektivnih mera naređenih od strane IPŽP-a a od strane sankcionisanog lica, organizacije ili upravnog izbornog organa ili u slučaju neuplaćivanja izrečene novčane kazne unutar određenog perioda u odluci IPŽP-a, na osnovu člana 120.2 Zakona o Opštim Izborima u Republici Kosova (Zakon Br. 03/L-256).
- 9.2 Kazne se plaćaju u skladu sa uputstvima izdatim od strane IPŽP-a.

ULAGANJE ŽALBE PROTIV ODLUKE

Član 10

Kriterijumi za ulaganje žalbe protiv odluke

- 10.1 Žalba protiv odluke može se predati direktno u sedište IPŽP-a ili putem pošte.
- 10.2 IPŽP će smatrati žalbe protiv odluke kao dostavljene onog dana kada žalba bude primljena u gore navedenoj lokaciji ili ako su poslate putem pošte, onog dana kada je overena u pošti.
- 10.3 Žalbe protiv odluka vezane za prijavljivanje potvrđivanja jednog od političkih subjekata, na osnovu člana 16.5 Zakona o Opštim Izborima u Republici Kosova (Zakon Br. 03/L-256), mogu se predati u IPŽP u roku od pet (5) dana nakon obaveštavanja političkog subjekta sa odlukom CIK-a.
- 10.4 Žalbe protiv odluka vezane za potvrđivanje liste kandidata na osnovu člana 26.6 Zakona o Opštim Izborima u Republici Kosova (Zakon Br. 03/L-256), mogu se predati u IPŽP u roku od pet (5) radnih dana nakon obaveštavanja tog političkog subjekta putem odluke CIK-a.
- 10.5 Kad su u pitanju žalbe protiv odluka CIK-a, te žalbe se trebaju dostaviti u roku od pet (5) dana od dana obaveštavanja sa odlukom CIK-a. Za sve ostale žalbe protiv odluka, osim ukoliko nije određen neki drugi rok, rok za njihovo dostavljanje je dvadeset i četiri (24) časa od primanja odluke IPŽP-a od strane podnosioca.
- 10.6 Žalbe protiv odluka se trebaju pismeno dostaviti i trebaju biti potpisane od strane njihovog podnosioca ili u njegovo ime od strane ovlašćenog. U slučajevima kada je podnosilac politička partija, koalicija, građanska inicijativa ili bilo koje drugo pravno lice, apeli se trebaju potpisati od strane ovlašćenog predstavnika tog pravnog lica kao što je određeno, u slučajevima kad je to moguće, po zakonskim odredbama na snazi.
- 10.7 Lice koje predaje žalbu protiv odluke treba upotrebiti spreman obrazac za žalbu, kad god je to moguće. Obrazci za žalbe mogu se preuzeti u Sekretarijatu IPŽP-a i na web stranici IPŽP-a. Svi žalbe protiv odluka trebaju sadržati najmanje sledeće informacije:
  - (a) ime, adresu i kontakt informacije o podnosiocu žalbe protiv odluke;
  - (b) razlog o podnošenju žalbe protiv odluke;
  - (c) detalje u vezi bilo kog dokaza i kopije bilo kog relevantnog dokumenta ili ostalih dokaza u posedu podnosioca žalbea ili uputstva gde se mogu naći dokazi, u slučajevima kada isti nisu u posedu podnosioca žalbe; i
  - (d) uverenje od podnosioca žalbe protiv odluke vezano za verodostojnost sadržaja te žalbe.

- 10.8 IPŽP prihvata sve dostavljene žalbe protiv odluka na bilo kojem od službenih jezika na osnovu zakonodavstva o upotrebi jezika (zakon br. 02/L-37).

Član 11 **Razmatranje žalbi protiv odluka**

- 11.1 Svaka žalba protiv odluke koja je dostavljena u IPŽP, registruje se pod brojem protokola i biće deo predmeta i stalnog registra IPŽP-a.
- 11.2 Do donošenja konačne odluke, za razmatranje žalbe protiv odluke, stranke mogu povući podnesenu žalbu protiv odluke.
- 11.3 IPŽP vrši proveru prvostepene odluke protiv koje je žalba podneta, u delu protiv kojeg je podneta žalba i to u granicama razloga podnetih u toj žalbi.
- 11.4 Žalba koja se podnosi protiv odluke, a koja ne ispunjava kriterijuma predviđene članom 10.7 ovih pravila, vraća se stranci na prepravku ili dopunu za koju je predviđen rok od dvadeset i četiri (24) časa. Žalba protiv odluke smatraće se povučenom ukoliko se ne dostavi u UPŽP unutar određenog roka, a ukoliko se dostavi neprepravljena, odnosno nedopunjena, ta žalba će se odbaciti.
- 11.5 Žalbe protiv odluka koje su nedozvoljene ili neblagovremene, IPŽP odbacuje putem odluke.
- 11.6 IPŽP putem odluke usvaja-odbija žalbe protiv odluka i to u skladu sa zakonskim odredbama.
- 11.7 U slučajevima kada IPŽP smatra da je žalba protiv odluke uredna, stranka protiv koje je podneta žalba biće obaveštena i uputiće se da ima pravo da pruži odgovor na tu žalbu u roku od dvadeset i četiri (24) časa od trenutka primanja žalbe zajedno sa dokazima.

Član 12 **Dostavljanje odgovora na žalbu protiv odluke**

- 12.1 Stranka protiv koje je žalba podneta može dostaviti odgovor na tu žalbu u IPŽP. Odgovor se treba dostaviti u IPŽP u roku koji je određen u obaveštenju.
- 12.2 Odgovor na žalbu protiv odluke CIK-a treba biti potpisan od strane predsedavajućeg CIK-a ili od strane ovlašćenog lica. U slučaju ostalih stranaka, odgovor treba biti potpisan od stranke koja pruža odgovor ili od strane ovlašćenog lica.

- 12.3 Odgovor treba sadržati:
- (a) razlog zbog kojeg se žalba treba odbiti;
  - (b) sve relevantne dokaze koji podupiru takvu procenu; i
  - (c) proveru od strane predsedavajućeg vezanu za verodostojnost odgovora.
- 12.4 Odgovor na žalbu se može dostaviti direktno u sedište IPŽP-a ili putem pošte.
- 12.5 Za nedostavljanje odgovora na žalbu kako je to predviđeno u ovim pravilima neće predstavljati prepreku da IPŽP nastavi sa razmatranjem žalbe protiv odluke.

Član 13

Odluke o žalbama podnetim protiv odluka

- 13.1 IPŽP pruža pismene zakonske i činjenične osnove o svojim odlukama. IPŽP pruža kopije svojih odluka strankama u procesu u roku od sedamdeset i dva (72) časa od trenutka izdavanja te odluke, u slučaju da ta odluka utiče na potvrđivanje izbornih rezultata. Za ostale odluke IPŽP pruža pismene kopije tih odluka strankama koje su uključene u predmetu, u roku od pet (5) kalendarskih dana.
- 13.2 Radi olakšavanja prilikom razmatranja žalbe, predsedavajući panela koji odlučuje može odlučiti ujediniti žalbe koje sadrže slična pitanja, i takve će se žalbe tretirati sa jednom odlukom.
- 13.3 Paneli koji odlučuju mogu odbaciti žalbu protiv odluke ili grupu takvih žalbi ako nisu u skladu sa potrebnim zakonskim odredbama i izbornim pravilima na snazi, ili one žalbe koje po njihovom mišljenju ne predstavljaju slučaj *prima facie*.
- 13.4 Panel koji odlučuje može na osnovu svoje sopstvene inicijative, kada smatra da je neophodno i opravdano, započeti istragu koja se tiče pitanja žalbe, ali nije obavezan tako postupiti.
- 13.5 Na osnovu službenog zadatka, paneli koji odlučuju mogu održavati sednice saslušanja, koje će se održavati na način za koji panel smatra da je ispravan. Panel može održavati sednice saslušanja zatvorenog tipa ili može izostaviti sa te seanse ili sa bilo kog njenog dela svako lice ili grupu lica, u slučajevima kada panel smatra da se zbog javnog reda ili bezbednosne situacije bilo koje od uključenih stranaka može zahtevati donošenje takve odluke.
- 13.6 Tokom održavanja sednice saslušanja, panel može:
- (a) zahtevati od svakog lica dolazak i podnošenje dokaza koji mogu pomoći panelu pri donošenju odluke;
  - (b) omogućiti svedocima da svedoče pod zakletvom ili na neki drugi način;
  - (c) zahtevati i prihvatiti relevantne dokaze za koje panel smatra da su ispravni.

- 13.7 Paneli koji odlučuju razmatraće sve relevantne dokaze koji su blagovremeno dostavljeni. Oslanjajući se na ove dokaze kao i na ostale dokaze koje panel može uzeti u obzir, paneli koji odlučuju usvajaju žalbe u slučajevima kada su tvrdnje dobro osnovane. Paneli koji odlučuju odbacuju žalbe koje ne ispunjavaju ovaj standard. Odgovornost davanja dokaza je na strani podnosioca žalbe. Paneli koji odlučuju mogu razmatrati ostale relevantne dokaze na osnovu službenog zadatka ali nisu obavezni tako postupiti.
- 13.8 Nakon odobravanja žalbe, panel putem svoje odluke naređuje CIK-u da ponovno razmotri svoju odluku ili da preduzme korektivne radnje.
- 13.9 Odluke IPŽP-a u vezi sa žalbama i žalbama protiv odluka trebaju se pismeno sastaviti i trebaju sadržati jasan dispozitiv i obrazloženje o proverenom činjeničnom stanju kao i odgovarajuće odredbe za upotrebu proceduralnog i materijalnog prava, i te se odluke dostavljaju strankama u rokovima određenim članom 118.2 Zakona o Opštim Izborima u Republici Kosova (Zakon Br. 03/L-256).
- 13.10 Odluke IPŽP-a objaviće se u skladu sa zakonom o upotrebi jezika, zakon br. 02/L-37. Sve odluke biće dostupne javnosti putem web stranice IPŽP-a.

Član 14

Procedura za administraciju istraga izbornog materijala

- 14.1 Kad IPŽP primi žalbu za koju smatra da je uredna, i kad se za jednu takvu žalbu sumnja da je umešana u nepoštene aktivnosti koje uključuju izborni materijal, panel koji odlučuje ovlašćuje jednog člana panela na poziciju glavnog istražitelja, i pravnog službenika koji je odgovoran za to konkretno pitanje, da započne i obave istragu.
- 14.2 Glavni istražitelj će biti odgovoran za kopiranje svih odgovarajućih izbornih materijala kako se to određuje na osnovu člana 103.1 Zakona o Opštim Izborima u Republici Kosova (Zakon br. 03/L-256), unutar lokacije koju je CIK odredio, prema članu 103.3 ZOI-a.
- 14.3 Glavnom istražitelju mogu pripomoći članovi sekretarijata IPŽP-a u radu i izvršavanju gore navedenih aktivnosti, pod ovlašćenjem predsedavajućeg IPŽP-a ili predsedavajućeg panela koji odlučuje.
- 14.4 Glavni istražitelj mora pripremiti Inventar (predmetni dosije), navodeći kompletan kopirani izborni materijal.
- 14.5 Nakon razmatranja izbornog materijala, glavni istražitelj mora pripremiti preliminarni istražni izveštaj, obezbeđujući detaljnu analizu izbornog materijala.

- 14.6 Preliminarni istražni izveštaj, zajedno sa inventarom (predmetnim dosijem), dokazima i izbornim materijalom biće predstavljen panelu na daljnje razmatranje.

Član 15
Prelazne odredbe

- 15.1 Sa stupanjem na snagu ovog pravila, Pravila i Procedure IPŽP-a od datuma 17 novembra 2010 godine stavljaju se van snage.

- 15.2 Sastavni deo ovog Pravila takođe je i:

Dodatak I – Obrazac za žalbe

Član 16
Stupanje na snagu

Ovo Pravilo stupa na snagu datuma: 04 .12. 2015

Predsedavajuća Izbornog Panela za Žalbe i Predstavke

Nazmije Ibrahimi
